

13/02/2014
01 - VON - EV

VRUGGESTELD VAN HET GRIFFIERECHT
Afschrift ter kennisgebracht in
uitvoering van art. 239

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge, eerste kamer, heeft het hierna-
volgend vonnis verleend:

In de zaak **13/1.514/A**

Rep. nr. 2014/4963

De
schapszetel gevestigd te
Kruispuntbank der Ondernemingen onder het nummer

met vennoot-
, ingeschreven in de

eisende partij,

hebbende als raadsman meester

advocaat, met kantoor te

tegen

Het **VLAAMS GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de
persoon van de Minister-President, wiens burelen gevestigd zijn te 1000 Brussel,
Martelaarsplein 19, voor wie optreedt de Vlaamse Minister van Financiën, Begro-
ting, Sport, Werk en Ruimtelijke Ordening, wiens kabinet gevestigd is te 1000
Brussel, Koning Albert II laan 19, voor wie handelt

en handelend namens het Vlaamse Gewest te
1210 Brussel, Koning Albert II laan 19 bus 22,
woonsthuze doende op het kantoor van haar raadsman
hierna-
vermeld,

verwerende partij,

hebbende als raadsman meester

advocaat, met kantoor te

I. PROCEDURE

De zaak werd ingeleid bij dagvaarding, die regelmatig werd betekend aan
verwerende partij op 14 mei 2013.

Partijen hebben hun middelen en besluiten voorgedragen in openbare terechtzitting
van 06 februari 2014.

Kennis werd genomen van het dossier van de rechtspleging en van de door beide
partijen overgelegde stukken.

De artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taal-
gebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

II. VOORWERP VAN DE VORDERING

1. Eisende partij vordert het dwangbevel de dato 25 maart 2013, betekend met bevel op 19 april 2013, nietig te verklaren.

Zij vordert te zeggen voor recht dat de beslissing van de rekenplichtige van het herstelfonds tot het opleggen aan eiseres van een administratieve geldboete van 5.000,00 euro, aangetekend verzonden op 06 december 2012, alsmede de beslissing van 17 januari 2013, waarbij de stedenbouwkundige inspecteur van het Vlaams Gewest de administratieve geldboete ten bedrage van 5.000,00 euro handhaaft, geen rechtsgrond heeft.

Zij vordert verwerende partij te veroordelen tot de kosten van het geding, inclusief de rechtsplegingvergoeding van 990,00 euro.

2. Verwerende partij betwist de gegrondheid van de vordering van eiseres.

Verwerende partij vordert eisende partij te veroordelen tot de kosten van het geding en te zeggen voor recht dat geen enkele partij aanspraak kan maken op een rechtsplegingvergoeding.

III. BEOORDELING

a) Enkele feitelijke gegevens (in het kort)

1. was opdrachtgever van bouwwerken op een perceel gelegen
te kadastraal gekend onder

Eiseres was/is een gebruiker van het betrokken perceel en heeft een publiciteitsinrichting geplaatst op een drager op een aldaar opgerichte gemene muur, en dit ingevolge een "overeenkomst werfafsluiting" van 22 februari 2008 die zij had afgesloten met de eigenaar.

2. Er werd aan op 15 juni 2006 door het College van Burge-
meester en Schepenen van een stedenbouwkundige vergunning
verleend voor het bouwen van een meergezinswoning op het betrokken perceel.

Er werd een proces-verbaal van vaststelling en van stillegging opgemaakt op 17 september 2009 voor het plaatsen van een publiciteitsbord tegen respectievelijk de gemene muur van het aanpalend perceel rechts en de rooilijn van het betrokken perceel.

3. Ten aanzien van het publiciteitsbord op de rooilijn van het betrokken perceel werden er volgende vaststellingen gedaan:

- op 13 oktober 2009 werd een proces-verbaal van vaststelling en stillegging opgemaakt wegens het doorbreken van het stakingsbevel van 17 september 2009 ingevolge het plaatsen van reclame op datum van 13 oktober 2009;

- op 12 november 2009 werd een proces-verbaal van vaststelling en stillegging opgemaakt wegens het doorbreken van de stakingsbevelen van 17 september 2009 en 13 oktober 2009 ingevolge het plaatsen van een reclame-affiche op de niet vergunde drager op datum van 12 november 2009;
- op 26 november 2009 werd een proces-verbaal van vaststelling en stillegging opgemaakt wegens het doorbreken van de stakingsbevelen van 17 september 2009, 13 oktober 2009 en 12 november 2009 ingevolge het plaatsen van een reclame-affiche op de niet vergunde drager op datum van 26 november 2009.

Eisende partij schreef op 21 december 2009 een volgend schrijven aan

*"Wij verwijzen naar het PV van vaststelling en stillegging dd. 26.11.2009 m.b.t. het reclamepaneel dat wij op bovenvermelde standplaats uitbaten.
Het reclamepaneel werd dientengevolge door generaliseerd door over-
plakking met een witte affiche, als bewijs dat de drager niet gebruikt wordt in strijd met het stakings-
bevel.
Wij stelden er prijs op u hiervan op de hoogte te brengen."*

Benzelfde brief werd gericht aan de diensten van de Gewestelijk Stedenbouwkundige Inspecteur door eisende partij.

4. Ten aanzien van het publiciteitsbord aan de gemeene muur palend aan het perceel rechts werden er volgende vaststellingen gedaan:

- op 12 november 2009 werd een proces-verbaal van vaststelling en stillegging opgemaakt wegens het doorbreken van het stakingsbevel van 17 september 2009 ingevolge het plaatsen van een reclame-affiche op de niet-vergunde drager op datum van 12 november 2009.

5. De raadsman van de schreef op 23 december 2009 aan eiseres:

*"In de onder rubriek vermelde zaak word ik geraadpleegd door de met maatschap-
velijke zetel te en eigenaar van het perceel grond te*

*Bij overeenkomst tot werfsluiting dd. 22/02/2008 heeft mijn mandante met de een overeenkomst afgesloten tot o.a. het plaatsen van reclamepanelen (zie de bijlage).
Conform artikel 11 van voormelde overeenkomst zou de bouwvraag voor het plaatsen van de publi-
citeitspanelen worden gedaan door
Thans wordt mijn mandante aangesproken door de gemeente tot het betalen van een
geldboete om redenen dat de panelen niet zouden zijn vergund met een stedenbouwkundige vergunning.
In de gegeven omstandigheden ben ik genoodzaakt U in gebreken tot het onmiddellijk verwijderen van
voormelde niet vergunde panelen.
Bij gebreke waaraan ik genoodzaakt word een procedure in kort geding in te leiden tenzinde tegemoet
te komen aan de schadebeperkingsplicht die on mijn mandante rust.
Ik zal uiteraard niet aarzelen om de in vrijwaring op te roepen voorzover
de in recht wordt aangesproken tot het betalen van een geldboete.
In bijlage laat ik U het desbetreffend stakingsbevel gewaarden."*

Eisende partij repliceerde op 24 december 2009 als volgt:

*"Wij ontvingen uw fax dd. 23 december 2009 dewelke onze bijzondere aandacht mocht weerhouden.
wacht de resultaten af van de vergunningsaanvraag strekkende tot regula-
risatie van de bestaande reclamedrager.*

In afwachting daarvan, en gelet op het uitgevaardigd stakingsbevel, werd de reclamadrager geneutraliseerd door overplakking met een witte affiche, als bewijs dat de drager niet wordt gebruikt in strijd met het stakingsbevel.

Dit feit werd gemeld aan zowel Vlaamse Overheid als (bijlagen).

Wij hebben dus het nodige gedaan opdat het stakingsbevel niet zou doorbroken worden.

Het bevel tot staking van het gebruik van het bord heeft immers niet tot gevolg dat de constructie zelf moet worden afgebroken; enkel de exploitatie dient onduidelzinnig te worden stopgezet.

De overheid aanvaardt dat dit het geval is door overplakking van de commerciële boodschap met een witte affiche.

Uw vraag tot verwildering van het reclamepaneel is dus voorbarig.

werst

eerst het resultaat te kennen over de vergunningsaanvraag; het bekomen van een regularisatievergunning is immers nog steeds mogelijk. Bij definitieve weigering zal de reclamadrager uiteraard worden verwijderd.

Tenslotte betreuen wij dat de overheid ook is opgetreden tegen uw cliënt. Evenwel kon, tegen de administratieve geldboete van 5.000 Euro die uw cliënt werd opgelegd, binnen de vijftien dagen een verzoek tot kwijtschelding worden ingediend bij de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur.

Tegen de beslissing van de stedenbouwkundige inspecteur die voormeld verzoek afwijst kan steeds verzet worden aangetekend bij de rechtbank van eerste aanleg, tot een maand na de betekening van het dwangbevel waarbij de administratieve geldboete wordt opgevorderd.

Uw cliënt is dus niet zonder rechtsmiddelen tegen de actie van de overheid en dient deze o.i. eerst uit te putten alvorens zich tegen zijn huurder te richten."

6. Bij wege van proces-verbaal van 29 november 2012, geredigeerd om 10.00 uur, werd door de Stadsarchitect het volgende vastgesteld op het betrokken perceel:

"Een nieuwe reclameaffiche werd geplakt op de niet vergunde drager op de gemene muur."

7. De Rekenplichtige van het Herstelfonds verzond op 06 december 2012 aan eisende partij alsook aan de een uitnodiging voor het betalen van een administratieve geldboete ten bedrage van 5.000,00 euro door elk van hen ingevolge de op 29 november 2012 vastgestelde doorbrekingen van de opgelegde stakingsbevelen.

8. Op 19 december 2012 verzond eisende partij per aangetekende post, en in toepassing van artikel 6.1.49 VCRO, een verzoekschrift aan de Gewestelijk Stedenbouwkundige Inspecteur te BRUSSEL voor kwijtschelding, minstens herleiding van de opgelegde administratieve geldboete.

9. Op 17 januari 2013 wees de Gewestelijk Stedenbouwkundige Inspecteur het verzoek tot kwijtschelding/herleiding van de administratieve geldboete af als volgt:

"Verzoeker werpt op dat het schepencollege van geen beslissing nam over de regularisatieaanvraag 25/11/2009. Verzoeker ontving via de raadsman van enkel het proces-verbaal van 17/09/2009 (nr.) betreffende het stakingsbevel van één reclamepaneel tegen de scheidingsmuur. Verzoeker kreeg nooit rechtstreeks kennis van processen-verbaal betreffende beide reclamepanelen. Verzoeker dwaalde onoverwinnelijk betreffende voorwerp van de stillegging (2 panelen). Verzoeker vraagt de kwijtschelding van de boete, minstens de vermindering tot 50%.

Ik stel vast dat verzoeker op 22/02/2008 een exclusieve overeenkomst sloot met de eigenaar

van het terrein, voor het plaatsen van reclamepanelen en voeren van reclame op de werfplaats en op de vrije wachgevel. Voor het plaatsen van de 2 reclamepanelen kreeg verzoeker geen stedenbouwkundige vergunning.

Alle stakingsbevelen en bekrachtigingsbeslissingen (zie hoger) voor beide reclamepanelen werden aangekend verzonden aan de eigenaar, en werden op het terrein duidelijk zichtbaar aangeplakt (op de reclamepanelen en/of de hoek van de zijgevel). Verzoeker beaamt zelf ook via de eigenaar kennis te hebben gekregen van het stakingsbevel van 17/09/2009 (nr. 452 - werfafsluiting). Ik merk op dat dit stakingsbevel, samen met alle andere (bekrachtigde) stakingsbevelen, niet opgeheven werd (noch expliciet door de stedenbouwkundige inspecteur, noch impliciet door een regularisatievergunning). Verder voert verzoeker nog een beroepsprocedure tegen het vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen van 29/09/2011, waarin verzoeker veroordeeld werd tot betaling aan van de 3 hogervermeld, door de eigenaar betaalde administratieve geldboetes wegens eerdere doorbrekingen van dit stakingsbevel.

Ik merk op dat het bekrachtigde stakingsbevel een preventieve maatregel is, die inhoudt dat alle gebruik (vergunningsplichtig én niet-vergunningsplichtig) verboden zijn. Het bekrachtigde stakingsbevel kan expliciet opgeheven worden door de stedenbouwkundige inspecteur of impliciet door het bekomen van een uitvoerbare regulariserende stedenbouwkundige vergunning (voor zover alle opgelegde voorwaarden, het goedgekeurde plan en het vergunde voorwerp van deze vergunning correct worden nageleefd). De doorbreking op 28 en 29/11/2012 voor de 2 reclameborden staat vast. Er volgde voor verzoeker slecht één administratieve geldboete voor deze doorbreking op de 2 reclameborden.

Ik stel vast dat op grond van hogervermelde aanplakking, de lopende rechtszaak, de kennis van het ontbreken van stedenbouwkundige vergunningen... verzoeker kennis moest hebben/had van de bekrachtigde stakingsbevelen voor beide reclameborden. De werknemers van hadden dus minstens op het ogenblik van de nieuwe affichage kennis van het (aangeplakte) stakingsbevel. Bovenal wordt de als professioneel adverteerder, geacht de toepasselijke regelgeving en de implicaties ervan te kennen. Verzoeker kon - in geval van twijfel - steeds bijkomende informatie vragen aan andere professionele partners of overheidsdiensten (de verbaliserende stadsarchitect, de stadsdiensten, de stedenbouwkundige inspecteur, ...). Verzoeker ondernam geen verdere pogingen om de wederrechtelijk toestand te regulariseren. Hieruit blijkt dat een eventueel mogelijk dwaling allerminst onoverwinnelijk was/is. De verzoeker had ook, na de vorige stakingsbevelen, doorbrekingen en administratieve geldboetes extra voorzichtig en zorgvuldig moeten handelen.

Het algemeen opzet betreffende de vastgestelde bouwovertreiding staat in hoofdte van verzoeker, als professioneel adverteerder en uitvoerder van de wederrechtelijke werken, bijgevolg vast. Dit algemeen opzet wordt niet gerechtvaardigd/verschoond door een met bewezen feiten aangeleunde onoverwinnelijke dwaling, overmacht (bewezen uitschakeling van zijn wilsvrijheid) of noodtoestand (bewijs dat alles ondernomen werd om de bouwovertreiding te voorkomen).

Ik besluit dat het materieel en moreel element van de bouwovertreiding (doorbreking van het stakingsbevel) vast staat.

Het middel wordt ongesgrond verklaard.

De administratieve geldboete dient in verhouding te staan tot de grootte van de bouwovertreiding, de omvang van de wederrechtelijke handelingen, werken of wijzigingen of gebruik en tot de verantwoordelijkheid van de betrokkene. De vastgestelde doorbreking betreft de doorbreking van een bekrachtigd stakingsbevel betreffende dit wederrechtelijke geplaatste en gebruikte reclamebord. Verzoeker deelt de verantwoordelijkheid voor deze doorbreking met eigenaar. Verzoeker draagt echte, gelet op de exclusiviteitsovereenkomst op aanplakken van reclame en op het door hem effectief aanbrengen van de nieuwe reclame op beide panelen, de hoofdverantwoordelijkheid. Verzoeker haalde tevens financiële en commerciële winst uit de wederrechtelijk gevoerde publiciteit. Uit publieke bedrijfsinformatie (o.a. blijkt dat een veertiendaagse publiciteitscampagne op dergelijke reclameborden een substantieel bedrag opbrengt. Het dossier bevat geen bewezen verzachtende omstandigheden. De administratieve geldboete opgelegd aan verzoeker wordt integraal behouden."

10. ging respectievelijk op 12 maart 2013 en 25 maart 2013 over tot het uitvaardigen van een dwangbevel lastens alsook lastens eisende partij. Deze dwangbevelen werden gevisceerd en uitvoerbaar verklaard door de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur te BRUSSEL.

11. Op respectievelijk 19 maart 2013 en 19 april 2013 werden de uitgevaardigde dwangbevelen betekend lastens en eisende partij.

12. Eisende partij ging op 14 mei 2013 over tot dagvaarding van verwerende partij in huidig geschil.

b) Ontvankelijkheid van de vordering

De ontvankelijkheid van de vordering wordt niet betwist.

Er zijn geen redenen die ambtshalve zouden kunnen leiden tot de niet ontvankelijkheid.

De vordering is ontvankelijk.

c) Gegrondheid van de vordering

c) 1) Onwettigheid van het stakingsbevel

*** Preventief karakter van een stakingsbevel**

1. Eiseres stelt dat het stakingsbevel onwettig zou zijn. Er zou geen staking van een bestaand gebruik mogen worden opgelegd. Het stakingsbevel is volgens eiseres een louter preventieve maatregel en kan slechts dienen om een inbreuk in uitvoering stil te leggen of een inbreuk te voorkomen.

Het verder gebruik zou niet kunnen worden stilgelegd omdat enkel actieve handelingen zouden kunnen worden stilgelegd. Dit zou niet kunnen met bestaande, statische situaties.

2. Het Hof van Cassatie besliste bij arrest van 24 oktober 2013 als volgt (Cass., 24 oktober 2013, Ar

"1. Krachtens artikel 6.1.1, eerste lid, 6°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is de persoon strafbaar die na 1 mei 2000 een inbreuk pleegt op de plannen van aanleg en verordeningen die tot stand zijn gekomen volgens de bepalingen van het Stedenbouwdereet 1996 en die van kracht blijven zolang en in de mate dat ze niet vervangen worden door nieuwe voorschriften uitgevaardigd krachtens deze codex, of dit voortzet of in stand houdt, op welke wijze ook, tenzij de uitgevoerde werken, handelingen of wijzigingen vergund zijn.

2. Krachtens artikel 1.1.2, 7°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wordt voor de toepassing van deze codex onder "handelingen" verstaan: werkzaamheden, wijzigingen of activiteiten met ruimtelijke implicaties.

3. Uit de voormelde bepalingen volgt dat het gebruik dat strijdig is met de bestemmingsvoorschriften van de plannen van aanleg vanaf 1 mei 2000 een strafbare handeling kan uitmaken, op grond van artikel 6.1.1, eerste lid, 6°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, voor zover dit strijdig gebruik een ruimtelijke implicatie heeft, hetgeen de rechter in concreto dient na te gaan.

4. De appelrechters oordelen dat:

- het houten chalet in 1972 werd opgericht, zodat de strafvordering met betrekking tot het niet-naleven van de vergunningsplicht alleszins verjaard is;*
- artikel 146, derde lid, Stedenbouwdereet 1999 de strafbaarstelling van in-standhoudings-misdrijven in niet-kwetsbare gebieden opheft en het in stand houden/strijdig gebruik van de huidige situatie niet langer een misdrijf kan zijn waaraan strafrechtelijke sancties kunnen worden gekoppeld;*
- wat het stakingsbevel betreft, een rechter van oordeel kan zijn dat gelet op het jarenlange gebruik, het stakingsbevel in de gegeven situatie niet meer gericht is op de voorkoming van een aantasting van de goede ruimtelijke ordening.*

Door aldus te oordelen geven de appelrechters te kennen dat het strijdig gebruik geen ruimtelijke implicatie heeft en verantwoord zijn hun beslissing naar recht. Het onderdeel kan in zoverre niet worden aangenomen."

3. Uit voormeld arrest van het Hof van Cassatie kan aldus worden afgeleid dat een stakingsbevel wel degelijk erop gericht moet zijn om te voorkomen dat de goede ruimtelijke ordening wordt aangetast.

Dit sluit mee aan bij de vaststelling dat het stakingsbevel een preventieve maatregel is (Cass., 18 mei 2007, Cass., 16 januari 2009, Cass., 01 maart 2010,

4. Het verder strijdig gebruik van een bepaalde niet vergunde constructie kan ook worden gestaakt omwille van preventieve maatregelen, zijnde om een verdere aantasting van de ruimtelijke ordening te voorkomen.

In huidig geschil blijkt dat de constructie gedurende een aantal jaren niet meer is gebruikt voor het doel waarvoor het werd opgesteld (namelijk afficheren).

Eiseres heeft plots éézijdig opnieuw affiches aangebracht wat een duidelijke impact heeft op de ruimtelijke ordening (zie ook foto's bij het proces-verbaal waar de ruimtelijke impact zeker uit blijkt).

De impact is in huidig geschil aldus wel voorhanden zijnde opnieuw de openbare ruimte verder met affiches invullen.

Het stakingsbevel heeft wel degelijk een preventief karakter teneinde te vermijden dat eiseres (die blijkbaar zomaar éézijdig opnieuw handelingen was gaan stellen) verder nog steeds maar affiches zou gaan ophangen.

5. Het stakingsbevel kan om deze redenen dan ook niet onwettig worden verklaard.

*** Vergunningsplicht**

1. Eisende partij stelt verder dat er geen sprake is van een stedenbouwkundige inbreuk.

Zij stelt dat het louter behoud van een illegale constructie geen bouw misdrijf zou uitmaken.

2. Uit voormeld arrest van het Hof van Cassatie de dato 24 oktober 2013 kan worden afgeleid dat het al dan niet strafbaar karakter in concreto door de rechter moet worden nagegaan, waarbij moet worden geoordeeld indien het strijdig gebruik een ruimtelijke implicatie heeft.

Het plaatsen van reclameborden en vervolgens ook regelmatig aanplakken van affiches heeft wel degelijk een ruimtelijke implicatie. Dit kan zelfs reeds uit de aard van dergelijke constructies en affiches worden afgeleid die juist de bedoeling hebben om de aandacht te trekken van de personen die zich op de openbare weg bevinden.

3. De daad van eiseres heeft aldus wel degelijk een ruimtelijke impact en er is aldus wel degelijk sprake van een stedenbouwkundige inbreuk.

c) 2) Dwaling in hoofde van eiseres

1. Eiseres stelt verder dat zij niet zou hebben geweten dat er niet mocht worden geafficheerd omdat oorspronkelijk enkel de eigenaar werd gevisiteerd.

2. Uit geen enkel element blijkt echter dat eiseres zich op enige wijze bij de eigenaar zou hebben geïnformeerd naar de vergunningen in het kader van de ter discussie zijnde constructie.

Eiseres is actief in de sector van affichering en diende zich op voorhand te informeren omtrent vergunningen.

Zij deed dit blijkbaar niet zodat hoe dan ook geen onoverwinnelijke dwaling kan worden ingeroepen.

Indien zij bij de eigenaar had geïnformeerd dan had zij zeker geweten dat er geen affiches konden worden aangebracht. De verdere discussies in verband met de panelen op de scheidingsmuur enerzijds en de affiche op de rooilijn anderzijds doen aldus niet meer ter zake omdat eiseres naliet zich hoe dan ook duidelijk te laten informeren bij de eigenaar.

Hierdoor is reeds het onoverwinnelijk karakter van de dwaling mee weerlegd zodat eiseres zich dan ook niet op dwaling kan beroepen.

c) 3) Conclusie

De vordering van eiseres is ongegrond.

d) Kosten van het geding

Eiseres wordt als in het ongelijk gestelde partij veroordeeld tot de kosten van het geding die in haar hoofde niet worden begroot.

Verwerende partij heeft geen recht op enige rechtsplegingvergoeding (cfr. Grondwettelijk Hof, arresten de dato 08 maart 2012 en 25 april 2013).

**OM DEZE REDENEN BESLIST DE RECHTBANK,
in eerste aanleg en op tegenspraak, als volgt:**

Verklaart de vordering van eiseres ontvankelijk, doch ongegrond.

Verklaart de vordering van eisceres tot de kosten van het geding, in haar hoofde niet te begroten.

Zegt voor recht dat geen der partijen recht heeft op enige rechtsplegingvergoeding.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk rechtsmiddel.

Sluit de mogelijkheid van kantonnement niet uit.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting in het gerechtsgebouw te Brugge op **dertien februari tweeduizend veertien**.

Aanwezig zijn:

ondervoorzitter, alleenrechtsprekend;
griffier.